

OKRESNÁ PROKURATÚRA LIPTOVSKÝ MIKULÁŠ
Tomášikova 5, 031 80 Liptovský Mikuláš 1

Číslo: 1 Pv 162/17/5505-31
EEČ: 2-39-520-2018

Liptovský Mikuláš 29.11.2018

U Z N E S E N I E

Trestná vec: obv. XXXXX

Trestný čin: zločin: prevádzkačstvo podľa § 356 Trestného zákona

Rozhodol: prokurátor Okresnej prokuratúry Liptovský Mikuláš

Podľa § 215 odsek 1 písmeno b Trestného poriadku **zastavujem** trestné stíhanie obvinenej:

XXXXX

dátum narodenia: XXXXX

miesto narodenia: XXXXX

rodné priezvisko: XXXXX

trvalé bydlisko: XXXXX 78/17, XXXXX XXXXX, Slovensko

väzba: nie

ktorá je trestne stíhaná pre trestný čin:

- zločin: prevádzkačstvo podľa § 356 Trestného zákona

štádium: dokonaný trestný čin

forma trestnej súčinnosti: jeden páchateľ vo veci

na tom skutkovom základe, že:

v presne nezistený deň roku 2013 v Liptovskom Mikuláši pri reštaurácii pri Obchodnom dome PRIOR, XXXXX a XXXXX osloвили XXXXX, XXXXX a XXXXX s ponukou dobrej roboty v Spolkovej republike Nemecko, že by robili v hoteli chyžné alebo upratovačky za 700,- až 800,-EUR, s čím XXXXX súhlasila, XXXXX odmietla ponuku pre rodičovské povinnosti, na druhý deň XXXXX išla spolu s XXXXX a XXXXX na Okresný úrad v Liptovskom Mikuláši, kde dňa 11.06.2013 požiadala na pokyn a za odmenu 20,-EUR od XXXXX o vydanie apostilovaného rodného listu a potvrdenia k uzavretiu manželstva v cudzine - Čierna Hora, dokumenty odovzdala XXXXX, na druhý deň XXXXX a XXXXX v sprievode XXXXX, XXXXX, XXXXX a XXXXX odcestovali do Bratislavu, kde namiesto XXXXX ďalej cestovala osoba vystupujúca pod menom XXXXX cestou XXXXX XXXXX ubezpečovala o dobrej práci, dňa 12.06.2013 v Rozaje/Čierna Hora sa XXXXX stretla s osobou XXXXX XXXXX - občanom Čiernej Hory a spolu s osobou vystupujúcou pod menom XXXXX a ďalším mužom išli na miestny matričný úrad, kde uzavrela manželstvo a všetci podpisovali sobášne dokumenty, pričom XXXXX pre neznalosť jazyka, v ktorom sa viedlo

konanie, nepoznala presný obsah podpisovaných dokumentov, po konaní na úrade dal XXXXX XXXXX a aj osobe vystupujúcej pod menom XXXXX každej po 150,-€, pričom to mala byť záloha, následne XXXXX dovezli späť do Liptovského Mikuláša, kde mala čakať, kým ju XXXXX XXXXX nebude kontaktovať a približne po mesiaci za XXXXX prišla XXXXX spoločne s XXXXX XXXXX že musia ísť do Spolkovej republiky Nemecko podpísat' dokumenty, po týchto úknoch XXXXX išla autobusom domov, no predtým jej XXXXX XXXXX dal 200,-€ a následne na pokyn XXXXX najmenej trikrát XXXXX vycestovala do Spolkovej republiky Nemecko, kde podpisovala jej nezrozumiteľné dokumenty a žiadosti súvisiace s pobytom v Spolkovej republike Nemecko a žiadosti o zlúčenie rodiny, hoci v tom čase už mala vedomosť, že je vydatá za cudzinca menom XXXXX XXXXX nakoľko jej XXXXX oznámil, že si XXXXX XXXXX vzala za manžela aby mohol získať povolenie na pobyt, a že potom sa s ňou rozvedie, pričom svojím účelovým sobášom, podpismi dokumentov a žiadostou o udelenie povolenia na pobyt za účelom zlúčenia rodiny v Spolkovej republike Nemecko na adresu Sprengelod 4, 825 47 Eurasburg, umožnila XXXXX XXXXX ako svojmu manželovi získať legálny pobyt na území členského štátu Európskej únie a tým aj možnosť voľného pohybu v krajinách celej Európskej únie,

Ilebo tento skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

Odôvodnenie:

Vyšetrovateľ Prezidia PZ, úradu hraničnej a cudzineckej polície, národnej jednotky boja proti nelegálnej migrácii Banská Bystrica uznesením UHCP-40/NJ-S-2017 zo dňa 20.03.2017 vzniesol obvinenie XXXXX za zločin prevádzka podľa § 356 Trestného zákona.

Po skončení vyšetrovania predložil vyšetrovateľ na tunajšiu prokuratúru vyšetrovací spis spolu s návrhom na zastavenie trestného stíhania, s ktorým návrhom som sa stotožnil. Preskúmaním spisu som ustáli nasledujúci právny a skutkový stav.

Obvinená XXXXX vo svojej výpovedi uviedla, že pred pár rokmi, v lete, ju oslovil muž, ktorého meno uviesť presne nevie, ale v Liptovskom Mikuláši ho nazývajú Kazo. Bol tam aj ďalší muž, jej neznámy s menom XXXXX a potom aj jej známy XXXXX z Liptovského Mikuláša. S XXXXX a XXXXX sa pozná niekoľko rokov, z mesta. XXXXX vtedy išla spoločne s XXXXX. XXXXX s XXXXX im začali spoločne ponúkať dobrú robotu v zahraničí. že v Nemecku bude zadarmo ubytovanie a aj robota bude dobrá. že by robili v kuchyni alebo chyžné v nejakom hoteli. Nakoľko ona bola vtedy na aktivačných prácach a XXXXX s XXXXX boli od nich, poznala ich - tak im uverila. Chcela ísť aj XXXXX, ale nemohla, lebo si adoptovala dievčatko. Preto zavolala XXXXX, či tiež nemá záujem o takúto robotu. V tom čase XXXXX mala málo peňazí, žila s rodičmi a na Slovensku nemala žiadne záväzky, ktoré by jej bránili pracovať v Nemecku. Chcela si ísť niečo privyrobiť. Aj XXXXX, ktorá prišla na stretnutie, tí muži hovorili to isté. Potom im povedali, že musia ísť niečo vybaviť na súd, na výbor - rodný list. Budú to potrebovať v Nemecku, pričom jej dali 20,-€ na známku. Na súde im tiež dali nejaký papier, Kazo s Čonkom chodili s ňou. Kazo hovoril čo treba a Vladko čakal vonku. XXXXX len podpisovala. Počas cesty za robotou im XXXXX - Rómka, rozprávala, že ona má tiež tú robotu, aby sa nebáli, že to je pekná robota. Presvedčila ju. Povedala, že ona je tam tretí rok, že sa naučia po nemecky. Išli smerom na Bratislavu a v aute bola sranda, bolo dobre. Pred

Bratislavou im kontrolovali občianske preukazy a tam zistili, že XXXXX má ten svoj preukaz poškodený - prasknutý. Preto išli XXXXX zaviezať domov a hľadali na XXXXX občianku druhú ženu, ktorá jej bola podobná. Nakoniec našli Renátu, ktorá mala XXXXX občiansky preukaz, ktorý si XXXXX zabudla v aute. Cestou XXXXX povedal, že uvidia jeho rodný kraj, kde aj niekedy býval - XXXXX, čiže v Čiernej Hore. No XXXXX si myslela, že aj to je v Nemecku. Potom, ako zastavili niekde pri reštaurácii v Čiernej Hore, prišli dvaja ľudia, ktorých predtým nevidela a rozprávali rečou, ktorej nerozumela a ani nevedela aká to je reč. Bol to XXXXX a jeho strýko. Na to XXXXX povedal, aby sa nebála, že ide len niečo podpísať a za chvíľku je späť. Išli do domu, do nejakej kancelárie. XXXXX si myslela, že tam je vedúci. Podpísala sa do knihy. Nepýtala sa čo podpisuje, nevedela nemecky. Boli tam 10 minút. Aj XXXXX jej povedala, že sa tam nič nedeje, že podpisujú papiere do roboty. Po čase nastúpili do auta a išli naspäť asi 5 hodín. Zastavili sa v nejakom veľkom meste v cudzine. Po čase ako išli, zastavili na jednej benzínke a tam jej XXXXX dal 150,-€ a aj Renáte dal 150,-€ - na cigarety a na cestu. XXXXX mal telefónne číslo na XXXXX, ktoré mu dala ona, že on jej dá vedieť, kedy má ísť do roboty. Potom išli autom priamo domov, do Liptovského Mikuláša. Povedali jej, že má čakať na telefonát. Kazo jej pri osobnom kontakte hovoril, že je všetko v poriadku, ale že musí čakať. Približne po mesiaci prišiel za ňou Nehmed s Marcelou. Nehmed strašne potreboval nejaký papier, ktorý nemohol vybaviť. Nato dal XXXXX 30-40,-€, že má ísť s ním do Nemecka, kvôli tej robote, že tam môže nastúpiť. Išli ráno a večer boli v Nemecku. Cestou jej Nehmed hovoril, že je jeho žena a ukázal jej papier - sobášny list. XXXXX sa vtedy bála - XXXXX a aj XXXXX V Nemecku išla s XXXXX na nejaký výbor. Vtedy už vedela, že na nej spravili podvod. Nehmed chcel aby ostala v Nemecku a bývala u jeho brata, nakoniec však XXXXX išla domov sama autobusom. Po mesiaci prišiel XXXXX po ňu, že aby vybavili nejaké papiere. Stále jej hovoril „srdce moje“ a „Ty moja žena“. Stále aj hovoril „robota, robota“. Nehmed si v Nemecku na XXXXX otvoril účet. A potom išla zase autobusom domov. Bola v Nemecku asi 3x čo ju XXXXX zavolal. Keď bola v Nemecku, stále niečo podpisovala. Potom išla za Kazom a povedala mu, že čo sa deje. Kazo jej až vtedy povedal, že sa vydala za XXXXX - že podpísala to a len sa smial. Od vtedy nevidela XXXXX ani XXXXX s XXXXX Celkove dostala asi 500,-€ za 4 mesiace čo tam chodila. Na záver menovaná uviedla, že sa nechcela dobrovoľne zúčastniť žiadneho svadobného obradu. Len im uverila, že ide o robota. Neskôr sa chcela rozviest', no nemá sobášny list. Dňa 15.03.2018 doplnila XXXXX svoju výpoved', keď uviedla, že nemala vedomosť o tom, že ide uzatvárať manželstvo s osobou XXXXX XXXXX pričom o uzavretí sobáša sa dozvedela asi po mesiaci od udalosti, keď prišiel jej manžel za ňou na Slovensko. Ona si celý čas myslela, že podpisuje papiere do roboty. Nerozumela tomu, čo tam hovoria, len stála a keď predložili pred ňu papiere, tak sa podpísala. Ona po srbsky nevie a nebol tam prítomný tlmočník. Rovnako tak nevie ani po nemecky. A po predložení listinných materiálov, ktoré podpisovala na území SR v slovenskom jazyku, vypočúvaná uviedla, že je tam ona podpísaná. XXXXX s Čonkom jej to nadiktovali a ona to len podpísala, myslela že kvôli robote. Nie kvôli sobášu.

Svedkyňa XXXXX vo svojej výpovedi uviedla, že pred niekoľkými rokmi išla s XXXXX cez Mikuláš, okolo Prioru. Tu ich zastavil Kazo s XXXXX. Kazo sa pýtal, či nechcú ísť do roboty, do Nemecka. Mali si zarobiť 700,-€ na mesiac. Okrem XXXXX a XXXXX mala ísť aj XXXXX. Svedkyňa však nemohla ísť, napokolko vtedy mala malú dcéru, ktorú si adoptovala. Potom sa s ňou už nebachovali. Po čase sa XXXXX dozvedela, že mala sobáš a bola prekvapená, až jej išlo do pláču. Potom sa len

rozprávalo o tom, že z cudzích krajín sa mal niekto vydať, ale o tom ona už nevie. Mal to byť podvod.

Svedkyňa XXXXX vo svojej výpovedi uviedla, že pred niekoľkými rokmi, v meste XXXXX, pri Priore, zbadala sedieť kamarátku XXXXX a aj s Natašou a pri nich dvaja páni - Kazo a Vladko. XXXXX sa jej pýtala, že či nechce ísť do roboty, do Nemecka, že títo dvaja chlapi by vedeli nájsť robota. Povedala, že to je čistá robota, že aj ona ide. Povedali, že to je dobrá ponuka, 700,- alebo 800,-€ mesačne. Nakol'ko predtým nemala robota a mala vtedy tri deti, chcela nejaké peniaze. Tí dvaja muži povedali, že to je dobrá robota, ale že bude treba najprv ísť niečo vybaviť. Išli na úrady v Liptovskom Mikuláši niečo vybaviť. Svedkyňa už nevie ani na aké a ani kde. Boli to nejaké pečiatky. Oni všetko riadili, hlavne Kazo. Rovnako tak oni aj platili. XXXXX išla som s nimi len preto, aby mala prácu. Na druhý deň išli — XXXXX, XXXXX, Kazo, Ondrej a Vladko do Bratislavu. Tu zistili, že jej občianka je poškodená a tak ju vrátili domov, že si má spraviť novú. Stará občianka ostala u nich v aute. Zaviezli ju domov do Mikuláša, no XXXXX ostala v Bratislave. Povedali jej, že si ju má čo najskôr vybaviť a že po ňu znova prídu. Približne po mesiaci jej volala XXXXX, pýtala sa, že či ona mala svadbu. No svedkyňa nebola na žiadnej svadbe. XXXXX jej povedala, že mala svadbu v zahraničí. XXXXX bola z toho hotová, veď ich oklamali, mali tam mať robota. Potom jej XXXXX povedal, že má ísť do Nemecka podpísť jej neznáme papiere, a potom už bude naisto robota. Po príchode do Nemecka jej XXXXX predstavil manžela, no ona ho nikdy predtým nevidela. Bola v strašnom šoku, bála sa. Potom na druhý deň išli na nejaký úrad, tam tiež niečo svedkyňa XXXXX podpisovala. XXXXX povedal, že sa má podpísť, ona tomu nerozumela, tak sa podpísala. Už mala byť schválená robota a aby išli. Doniesli ich však domov. Doma čakala na tú robotu. Potom Kaza viac nevidela. Po čase prišiel k nim domov jej manžel. Niečo hovoril, vôbec mu nerozumela. Bála sa ho. Len aby nejaké papiere podpísala, čo aj urobila v Nemecku na úrade. Potom išla autobusom domov. Odvtedy mala pokoj, už nebola v Nemecku, nik ju nekontaktoval. Robila to len pre robota, aby si išla zarobiť. Myslí si, že ich dobehli.

Z výpovede svedka XXXXX, že pre XXXXX viezol nejaké ženy - Rómky do Srbska a do Nemecka, ale pre odstup času a nezáujem o dané ženy ich nevie bližšie popísť a ani na fotografiách by ich nepoznal.

Svedok XXXXX, uviedol, že osobu XXXXX nepozná.

Svedkyňa XXXXX, vo svojej výpovedi uviedla, že s osobou XXXXX cestovala iba raz do Nemecka, keď si potrebovala vybaviť nejaké veci. Započula rozhovor medzi XXXXX a XXXXX, že sa majú vydať a to je všetko čo vie k danej veci uviesť.

XXXXX Čonka vo svojej výpovedi uviedol, že osobu XXXXX pozná z videnia, no nikoho nenahováral chodiť do Nemecka.

Zo znaleckého posudku znalkyne z odvetvia psychológie vypracovaného za účelom rozboru mentálnej úrovne obvinenej XXXXX vyplýva, že osobnosť obvinenej je neurotický labilná, v prežívaní sa vyznačuje impulzívnošťou, v záťažových situáciach reaguje pod vplyvom silných emócií. Intelektové schopnosti sú v hraničnom pásme ľahkej mentálnej retardácie. Znížené sú aj niektoré kognitívne funkcie - schopnosť znovuvybavenia je defektná, sluchová pamäť je defektná, podobne ako verbálno -

logická pamäť. Znalec konštatuje, že XXXXX chápe zmysel trestného konania a súvislosti vzhľadom ku spáchaniu trestného činu na jej osobe. Má sklony hľadať oporu v niekom silnejšom. Probantka nemá sklony ku konfabulácii, nie je sugestibilná, nemá sklony k vedomému skreslovaniu výpovede, ako aj uvádzaniu vedomej nepravdy. Vierohodnosť jej výpovede zostáva zachovaná, je schopná reprodukovať prežitý dej bez nadsazdzovania alebo skreslovania prežitých skutočností. Menovaná je neuroticky labilná osobnosť so zníženými intelektovými schopnosťami bez väčšieho príjmu, ľahko pristúpila na ponuku dobrého zárobku v zahraničí, čo jej bolo ponúkané osobami, ktoré poznala a ktorým dôverovala.

Podľa § 215 ods. 1 písm. b/ Trestného poriadku prokurátor zastaví trestné stíhanie, ak je nepochybné, že nie je tento skutok trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

Zločinu prevádzcačstva podľa § 356 Trestného zákona sa dopustí ten páchateľ, kto v úmysle získať pre seba, alebo iného priamo či nepriamo finančnú výhodu, alebo inú materiálnu výhodu osobe, ktorá nie je občanom Slovenskej republiky alebo občanom iného členského štátu Európskej únie alebo občanom zmluvného štátu Dohody o Európskom hospodárskom priestore, alebo nemá trvalý pobyt na ich území, umožní, alebo pomáha zotrvať, alebo sa nedovolene zamestnať na území Slovenskej republiky, iného členského štátu Európskej únie alebo zmluvného štátu Dohody o Európskom hospodárskom priestore.

Podľa § 17 Trestného zákona pre trestnosť činu spáchaného fyzickou osobou treba úmyselné zavinenie, ak tento zákon výslovne neustanovuje, že stačí zavinenie z nedbanlivosti.

Podľa § 15 Trestného zákona trestný čin je spáchaný úmyselne, ak páchateľ

- a) chcel spôsobom uvedeným v tomto zákone porušiť alebo ohroziť záujem chránený týmto zákonom,
- b) vedel, že svojím konaním môže také porušenie alebo ohrozenie spôsobiť a pre prípad, že ho spôsobí, bol s tým uzrozumený.

Zavinenie je vnútorný, psychický vzťah páchateľa k podstatným zložkám trestného činu. Okrem iného je vybudované aj na zložke vedomostnej, teda na zložke poznania, ktorá zahŕňa vnímanie páchateľa, ako aj predstavu predmetov a javov, ktoré páchateľa vnímal predtým alebo ku ktorým dospel svojim úsudkom za základe poznatkov a skúseností.

Tak ako vyplýva z vyššie uvedeného, zákonodarca vyžaduje pre vyvodenie trestnej zodpovednosti z daného trestného činu úmyselné zavinenie páchateľa, čo v reálnom premietnutí znamená, že v trestnom konaní musí byť preukázané, že páchateľ mal vedomosť o tom, že svojím aktívnym konaním umožní inej osobe získať trvalý pobyt, alebo zamestnanie na území členského štátu Európskej únie.

V súvislosti s týmto rozhodnutím si je potrebné uvedomiť, že právny proces, ktorý je predmetom tohto skutku, nie je jednorázovým aktom, ale procesom pozostávajúcim z viacerých právnych úkonov, ktoré na seba nadväzujú, nemôžu jeden bez druhého existovať, vytvárajú teda reťazec úkonov, ktoré až vo svojom súhrne vedú k dosiahnutiu cieľa, teda k vzniku konkrétej právej skutočnosti, v

tomto prípade vzniku trvalého resp. prechodného pobytu v inom členskom štáte Európskej únie. Tieto právne úkony navyše sú časovo náročné, nevznikajú na jednom mieste, ale v rôznych štátoch, teda v rozdielnych právnych a aj jazykových podmienkach. Konkrétnie teda úvod páchania skutku sa začal odohrávať vo vnútrozemských právnych podmienkach, kde obvinená si vyžiadala apostolovaný rodný list. Z okolností prípadu je zjavné, že obvinená nemala vedomosť o akú verejnú listinu sa jedná a že táto slúži na účely vykonania právneho úkonu v cudzine. Následne obvinená uzavrela manželstvo v inom štáte s jej neznámou osobou. Obvinená sice mohla vnímať, že užatvára manželstvo, ktoré je fiktívne, ale vzhľadom k svojim mentálnym schopnostiam nemohla ani predpokladať, k čomu bude ďalej slúžiť tento úkon. Ďalším v reťazci právnych úkonov bolo získanie prechodného pobytu v Nemecku (žiadosť na príslušnom správnom orgáne), kde ako predpoklad pre získanie slúžil jej vzniknutý pracovný pomer (podpísaná pracovná zmluva). Až následne došlo k podaniu žiadosti obvinenou o udelenie povolenia na pobyt pre XXXXX XXXXX za účelom zlúčenia rodiny v Spolkovej republike Nemecko. Konania v úradných záležitostach v Nemecku prebiehali v jazyku nemeckom, ktorý obvinená nepozná, čo o to viac znižuje možnosť, že táto mohla správne vyhodnotiť vôlebe podstatu vykonávaného právneho úkonu, a nie vôlebe súvislost s inými právnymi úkonmi a k čomu mali tieto v súhrne smerovať. Obvinená teda nemohla ani správne pochopiť, aké právne následky môžu vyvolať ňou vykonané právne úkony. Z uvedeného možno teda vyvodiť záver o tom, že samotná obvinená bola uvedená do omylu inými osobami, ktoré zneužili jej mentálne schopnosti. Nie je prehnaný konštatovanie, že aj iná osoba s mentálnymi schopnosťami na omnoho vyššej úrovni by mala problém správne vyhodnotiť, k čomu mohli všetky vykonané úkony smerovať.

Osoby XXXXX, XXXXX, XXXXX, XXXXX, XXXXX a XXXXX sú aj za vyššie uvedený skutok a aj za ďalšie obdobne zorganizované a vykonané konanie trestne stíhaní vyšetrovateľom vyššie citovanej policajnej súčasti vo veci vedenej pod ČVS:UHCP-43/NJ-S-2017 za zločin prevádzka podľa § 356 Trestného zákona spáchaný formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona.

Pri trestnej činnosti takéhoto charakteru je typické, že organizátori takéhoto konania si zabezpečia na vykonanie jednotlivých právnych úkonov iné osoby, rozdielne od nich v záujme ich neodhalenia. Z úradnej činnosti orgánov činných v trestnom konaní tieto majú vedomosť o tom, že je v záujme takýchto páchatelia zabezpečiť si také osoby konajúce v ich prospech, u ktorých je minimálny predpoklad, že by reálne vnímali ich protipravnú činnosť. Takýmto spôsobom je zabezpečený vysoký predpoklad latentnosti týchto organizátorov. V tomto prípade teda organizátori využili obvinenú, ktorá má zjavne nedostatok intelektových schopností na pochopenie celého právneho procesu prihlásovania na pobyt v zahraničí (inom štáte európskej únie) a takýmto spôsobom sledovali zakrytie svojej trestnej činnosti. Je logickým predpokladom, že páchatelia takejto trestnej činnosti nemajú záujem "angažovať" na súčinnosť osoby, ktoré vnímajú, že sú zneužité na páchanie trestnej činnosti, z ktorej by ich eventuálne usvedčiť. Intelektové schopnosti obvinenej resp. ich absencia teda úplne zapadajú do rámca takejto trestnej činnosti.

Kedže obvinená nemala vedomosť o tom, aké úkony realizuje, a to predovšetkým na území Nemecka, v jej prípade absentuje vedomostná zložka

zavinenia a tak obvinená nemohla ani naplniť obligatórny znak danej skutkovej podstaty, a to že konala úmyselne a z tohto dôvodu preto nemohla ani tento trestný čin spáchat.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorú možno podať orgánu, ktorý rozhodnutie vydal, do troch pracovných dní od oznámenia uznesenia. Sťažnosť má odkladný účinok. (§ 185 a nasl. Trestného poriadku).

JUDr. Marian Vagač
prokurátor